

Dues dècades d'estudis i difusió sobre les dones i el gènere

Pilar Godayol explica que "la voluntat del grup sempre ha estat anar més enllà de l'article acadèmic i tenir un impacte social perquè el feminisme és una ideologia de transformació social"

El Grup d'Estudis de Gènere de la UVic-UCC | UVic-UCC

El Grup d'Estudis de Gènere: Traducció, Literatura, Història i Comunicació (GETLIHC) (<https://mon.uvic.cat/estudisdegenere/>), de la UVic-UCC (<https://www.uvic.cat>), acaba de celebrar el seu vintè aniversari. Durant aquestes dues dècades, el grup ha publicat una quarantena de llibres, més de 200 capítols de llibre publicats, més de dos-cents articles indexats... Però, tal com explica Pilar Godayol, coordinadora del GETLIHC, la voluntat del grup "sempre ha estat anar més enllà de l'article acadèmic i tenir un impacte social".

En aquest sentit, Godayol apunta en una entrevista a **Osona.com** que la missió del grup és "difondre els estudis de les dones i el gènere arreu" i que "actualment és més fàcil que t'escollin perquè l'interès ha crescut exponencialment".

- Per què va néixer el Grup d'Estudis de Gènere?

- Després que la victòria socialista del 1982 portés el feminisme de la igualtat a les institucions, el 1983 es fundà l'Institut de la Mujer i, el 1989, l'Institut Català de la Dona. Paral·lelament, a finals dels anys vuitanta i al llarg dels noranta, a les universitats catalanes i de l'Estat es començaren a formar els grups de recerca i seminaris sobre estudis de les dones i de gènere. En aquest marc

d'eufòria del feminisme acadèmic, neix el 1999 a la Universitat de Vic el Grup d'Estudis de Gènere: Traducció, Literatura, Història i Comunicació (GETLIHC) (2017, SGR 136). Les membres fundadores en van ser Francesca Bartrina, Neus Carbonell, Lluïsa Cotoner, Eva Espasa, Pilar Godayol, Teresa Julio i Carme Sanmartí, totes professores de l'antiga Facultat de Traducció i Interpretació. Del 1999 al 2001, Neus Carbonell en va ser la coordinadora i, del 2001 a l'actualitat ho ha estat Pilar Godayol. El GETLIHC va arrencar amb dos propòsits: recuperar i visibilitzar personalitats femenines de totes les èpoques i països -destacant les que havien esmerçat una dedicació especial al patrimoni, a les idees o a la investigació dels Països Catalans- i analitzar la intersecció entre gènere, literatura i traducció, posant èmfasis en la construcció d'una historiografia femenina de la literatura i la traducció.

- Amb quines línies de recerca compta actualment el grup?

- Originàriament, el GETLIHC va néixer amb tres línies de recerca focalitzades en el camp de les humanitats, que actualment estan ben vigents: ?Gènere i estudis biogràfics? (IP: Teresa Julio), "Gènere i traducció" (IP: Pilar Godayol) i Gènere i estudis històrics, literaris i socials? (IP: Carme Sanmartí i Caterina Riba). El 2011, s'hi va afegir la línia ?Estudis sobre diversitat sexual i de gènere? (IP: Gerard Coll-Planas), que aportà una nova mirada des de les ciències socials. En els 20 anys de la seva trajectòria, les quatre línies del GETLIHC han rebut ajuts de la Comissió Europea, el Ministerio de Economía y Competitividad, l'AGAUR, la UVic-UCC, l'Institut Català de la Dona, la Diputació de Barcelona, consells comarcals, ajuntaments i l'Obra Social ?la Caixa?.

- Quants treballs s'han publicat?

- Trenta-set llibres i més de 200 capítols de llibre publicats, més de dos-cents articles indexats, nou tesis llegendes i catorze en curs i cap a 20 actes congressuals organitzats demostren el gran ritme de treball del grup al llarg de les últimes dues dècades. Entre d'altres, per ordre cronològic, sobresurten els següents monogràfics: *Germanes de Shakespeare* (Godayol, 2003), *Virginia Woolf. Cinc-cents lliures i una cambra pròpia* (Godayol, 2005), *Moments femenins de la humanitat* (Godayol, 2007), *Diccionari de la traducció catalana* (Bacardí i Godayol, eds., 2011), *Viatgeres i escriptores* (Godayol, 2011), *Maria-Mercè Marçal. L'escriptura permeable* (Riba, 2014), *Cicatrius (in)visibles* (Porroche-Escudero, Coll i Riba, 2016), *Tres escriptores censurades* (Godayol, 2016), *Foreign Women Writers under Fascism and Francoism. Gender, Translation and Censorship* (Godayol i Taronna, eds., 2018), *Dins el tinter* (Sanmartí, Sanmartí i Riba, 2018), *Feminismes i traducció (1965-1990)* (Godayol, 2020) i *Maria Carratalà, música, escriptura i traducció* (Julio, 2020).

- Més enllà de les xifres, quin impacte social ha tingut?

- Grup de recerca emergent el 2005 i consolidat des del 2009, des de l'inici ha promogut diferents projectes amb la finalitat d'investigar i de difondre els estudis de gènere en el món acadèmic, però també molt especialment a la societat. La voluntat del GETLIHC sempre ha estat anar més enllà de l'article acadèmic i tenir un impacte social, perquè el feminisme és una ideologia de transformació social que és transversal i ho ha d'impregnar tot si volem la igualtat real entre homes i dones. Des dels nostres inicis, s'ha fet transferència de coneixement. Per exemple, en el marc de la línia ?Gènere i estudis biogràfics?, s'han publicat llibres col·lectius d'investigació més divulgatius, com *Catalanes del XX* (2006) i *Catalanes del IX al XIX* (2010), i s'han comissariat exposicions amb catàleg, com la sèrie ?Catalanes Rellevants?: *Dissenyadores gràfiques* (2019), *Correspondència femenina (1780-1939)* (2017), *Il·lustradores* (2013); *Dones Poetes* (2011); *Mestres i Pedagogues* (2009); *Esportistes* (2008); *Dones de Teatre* (2007); *Traductores* (2006). També hem fet entrevistes a catalanes rellevants, recollides al llibre: *Converses amb catalanes d'avui* (2012). Actualment també es poden recuperar a l'espai virtual ?Converses amb catalanes d'avui? de YouTube (Rosa Maria Calaf, Montserrat Tresserras, Pilar Bayer, Carme Riera, Montserrat Abelló, Pilar Benejam, Isabel-Clara Simó, Núria Albó, Maria-Antònia Oliver, Carme Valls-Llobet, Susana Solano, Olga Xirinachs, Teresa Forcades, Maria del Mar Bonet, Marina Subirats i Lina Badimon).

- El debat sobre el gènere té més ressò ara que fa 20 anys. Què ha suposat per al grup aquest canvi de concepció? Creieu que això ha produït més impacte social en la vostra recerca?

- L'auge dels estudis de gènere i del feminisme en el tercer mil·lenni ha obert més possibilitats d'investigació i difusió que fa 20 anys. Tot i que la nostra missió social com a grup és la mateixa - difondre els estudis de les dones i el gènere arreu-, actualment és més fàcil que t'escoltin perquè l'interès ha crescut exponencialment. Un clar exemple és la bona acollida dels projectes portats a terme en el marc de l'última línia d'investigació a incorporar-se al grup, coordinada per Gerard Coll: 'Estudis sobre diversitat sexual i gènere'. D'aquesta línia, que estudia les polítiques de diversitat sexual i de gènere i l'aplicació de la perspectiva interseccional en les polítiques d'igualtat, podem destacar el projecte 'Camins', que treballa la intersecció entre gènere i interculturalitat i en el marc de la qual s'ha publicat una guia pedagògica i material audiovisual, i la iniciativa europea 'Igualtats Connectades', pionera a treballar l'aplicació de la mirada interseccional en les polítiques públiques.

- Per acabar, quins reptes té el GETLIHC per als propers anys?

- De cara al futur, el GETLIHC vol continuar treballant, de manera coordinada, interdisciplinària i transnacional, en els estudis de gènere i de les dones des de diferents àmbits de les humanitats i les ciències socials: escriure biografies d'escriptores i traductores rellevants (in)visibilitzades pels discursos dominants, recuperar obres clàssiques i no tan clàssiques d'escriptores silenciades pel patriarcat, estudiar els efectes de la censura franquista en les obres escrites per dones i/o traduïdes per dones, investigar les aportacions de les dones en el camp de la història, la literatura i l'art, estudiar la diversitat sexual per combatre les desigualtats, etc. Tot són reptes que ens apassionen.